

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 18.09.2024

Vår ref: 24/01520-7

Deres ref:

Høring - endringer i Eiker prosti mm

Tunsberg bispedømmeråd sender med dette på høring forslag om endringer av Eiker prosti samt flytting av Nore og Uvdal og Tunhovd sokn fra Kongsberg til Hallingdal prosti. Høringsbrevet sendes berørte menighetsråd, fellestråd, proster og prestenes fagforeninger, men andre er også velkomne til å svare hvis en ønsker.

Høringsfrist er **fredag 15. november**.

Bakgrunn

Etter gjeldende kirkeordning er det bispedømmerådet som gjør vedtak om kirkelig inndeling, herunder grenser og navn på prostier i bispedømmet. I utgangspunktet består et prosti av en eller flere kommuner, noe som kan medføre at prostigrenser ofte blir justert som følge av kommunesammenslåinger eller endringer av kommunegrenser.

Et prosti er i utgangspunktet prestens tjenstedistrikt. Alle prester i et prosti har både rett og plikt til å utføre gudstjenester og kirkelige handlinger i hele prostiet. Prosten er leder for presten og utøver arbeidsgivers styringsrett innenfor prostiets grenser. Prosten har også ansvar for å bidra til et godt arbeidsmiljø, samarbeid og åndelig fellesskap i prostiet, samt bistå ansatte og kirkelige organer med faglig veiledning, råd og støtte.

Prostiets omfang bør derfor vurderes i forhold til hvor mange prester en prost bør ha lederansvar for, hvor stort tjenstedistrikt prestene bør ha og hvor mange ansatte og kirkelige organer en prost kan gi nødvendig faglig råd, veiledning og støtte til. Kirkemøtet har ikke gitt tydelige retningslinjer for størrelsen på prostier, men det arbeides i disse dager med modeller som tilsier at et prosti minimum bør ha 10 prester i tillegg til prost. En annen modell tilsier 15 prester pr prosti.

Formålet med slike retningslinjer, er å sikre at prostiet har en tilstrekkelig størrelse og omfang til å være robust i møte med økonomiske, administrative og personellmessige utfordringer. Prosten har bl.a. ansvar for å fordele arbeidsbyrden blant prestene og sikre at menighetene blir betjent på en god måte. Da kan det være en fordel å ha flere medarbeidere å spille på. Det er også relevant å spørre hvor mange mellomledere/mellomnivå som er nødvendig i en organisasjon som Den norske kirke.

Prostistrukturen i Tunsberg

Tunsberg bispedømme består i dag av 9 prostier av ulik størrelse. Dagens prostigrenser ble sist justert i 2020 som følge av flere kommunesammenslåinger og endringer i kommunegrenser.

Prostiene i Tunsberg er veldig ulike, med alt fra 20,5 presteårsverk til 8,5 presteårsverk, 1 til 6 fellesråd og 7 til 14 sokn. Det betyr at prostetjenestens og prostens oppgaver varierer, og det er også varierende i hvilken grad ansatte, frivillige og folkevalgte opplever at prostiet er viktig og har betydning for arbeidshverdagen og det som skjer i menighetene.

Prestene er nok de som i størst grad kjenner prostitilhørighet, siden prostiet er deres tjenestedistrikt og prosten deres nærmeste overordnede. For kirkeverger og fellesråd varierer det mer fra område til område hvorvidt prostiet har betydning for arbeidsoppgaver og arbeidsmiljøet. Det er også stor forskjell på prostier hvor det er et 1 til 1 forhold mellom prost og fellesråd/kirkeverge og prostiet med mange fellesråd hvor det mer er sokneprest og kirkeverge som samarbeider enn prost og kirkeverge.

Tunsberg bispedømmeråd er arbeidsgiver for alle proster og prester i bispedømmet, og må kontinuerlig vurdere om prestatjenesten er organisert hensiktsmessig I en tid hvor kirkelige økonomi er under press, er det viktig å ha fokus på dette.

I 2022 gjorde bispedømmerådet vedtak om å be stiftsdirektøren utrede den samlede prostistruktur i Tunsberg bispedømme. Dette etter at stiftsdirektøren hadde foreslått endringer i Eiker prosti. Bispedømmerådet ba om en utredning innen november 2023, men bl.a. grunnet arbeidet med kirkelig organisering, ble saken utsatt. Våren 2024 ble det nedsatt en partssammensatt arbeidsgruppe (2 proster, 2 kirkeverger, 2 tillitsvalgte og hovedverneombudet) som fikk i oppdrag å vurdere dagens prostistruktur opp mot alternative løsninger med færre prostier enn i dag.

Arbeidsgruppen fikk relativ kort frist til sitt arbeid, og har primært sett på justeringer innenfor rammen av dagens prostistruktur. Det betyr at en ikke har vurdert radikale løsninger som f.eks. å redusere antall prostier fra 9 til 4-5.

Arbeidsgruppens konklusjon, gitt rammene ovenfor, er å avvikle Eiker prosti samt flytte noen sokn fra Kongsberg prosti til Hallingdal prosti.

Arbeidsgruppen har ikke gjennomført en grundig analyse av de økonomiske konsekvenser av de foreslåtte endringene og heller ikke foretatt en ROS-analyse av eventuelle konsekvenser av de foreslåtte endringene.

Bispedømmerådets behandling

Bispedømmerådet behandlet arbeidsgruppens rapport 12. juni og gjorde da følgende vedtak:

Bispedømmerådet ønsker at det skal arbeides videre med de alternative forslagene til endringer av Eiker prosti og ber stiftsdirektøren sende disse alternativene på høring til berørte proster, fellesråd og menighetsråd samt prestens fagforeninger. I høringsbrevet skal det tydelig komme fram administrative og økonomiske konsekvenser av alternativene.

I tillegg til endringer i Eiker prosti, sendes også forslaget om å flytte Nore og Uvdal og Tunhovd fra Kongsberg til Hallingdal prosti på høring.

Det betyr at bispedømmerådet, på det nåværende tidspunkt, ikke ser for seg andre endringer i prostistrukturen enn de som nå sendes på høring. Det betyr imidlertid ikke at arbeidsgruppens forslag blir vedtatt – derfor en høring. Det betyr heller ikke at det ikke vil bli gjennomført en større gjennomgang av prostistrukturen i Tunsberg på et senere tidspunkt. Det må sees i sammenheng med rammer og føringer gitt av Kirkerådet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Arbeidsgruppen peker på tre ulike løsninger hvor forslag b og c i realiteten er det samme. Nedenfor følger derfor en vurdering av to alternativer:

- Deling av Eiker prosti hvor soknene i Øvre Eiker flyttes til Kongsberg, de øvrige til Ringerike.
- Sammenslåing av Eiker og Kongsberg prosti

Dersom Eiker prosti legges ned, vil en spare utgifter til 1 prost. Det er pr august 2024 estimert til kr 1 055 000 (gjennomsnitt for proster i Tunsberg). Samtidig vil en måtte kompensere fraværet av prost med annen presteressurs. Normalt regner man at prosten gjør 50 % prestedtjeneste. Med utgangspunkt i gjennomsnittlig sokneprestlønn (kr 855 000), vil det koste om lag kr 427 000. Dersom en ansetter en prostiprest eller kapellan vil utgiften være noe mindre. Det betyr at rent lønnsmessig vil en avvikling av Eiker prosti kunne gi en innsparing på kr 778 000.

Videre er det slik at prostene i dag tilføres ressurser til administrativ hjelp for prosten. For Eiker prosti utgjør dette i dag kr 93 763 hvorav kr 40 000 er et fast tilskudd pr prosti. Dette er midler en kan spare ved nedlegging av prostiet.

Ved nedlegging av Eiker, vil prosten(e) i Kongsberg og Ringerike måtte reise noe mer siden deres prostier vil ha større utstrekning. Samtidig sparer en reiseutgiftene til dagens prost som i 2022 var kr 21 000.

Prestene i det/de nye prostiene vil også ha noe større reiseutgifter, både ved at tjenestedistriktet blir større og ved at det for noen vil bli lengre reiseavstand til samlinger i prostiet.

Maksimal innsparing vil da være ca 850 000, men mest sannsynlig vil den økonomiske gevinsten være ca kr 700 000.

Samtidig vil en eventuell avvikling av Eiker prosti også medføre administrative konsekvenser som ikke så lett lar seg måle i penger. Nedlegging av Eiker vil medføre at Kongsberg og/eller Ringerike prosti blir større. Det gir prosten noen flere prester å lede og også noen flere prester å spille på.

Samtidig betyr det at prosten må forholde seg til flere råd og utvalg, noe som gir en større arbeidsbelastning og kanskje bidrar til at prosten ikke kan være tilstrekkelig til stede overalt i prostiet.

Prostiet er også arbeidsfellesskap både for prester og andre ansatte. Med større prostier, blir det flere mennesker å forholde seg til. Det kan gi et større og bredere faglig fellesskap, men også skape større avstander og svekke opplevelsen av å være et samlande fellesskap.

Saksgang

Med utgangspunkt i gjennomgangen ovenfor som igjen bygger på vedlagte rapport fra arbeidsgruppen, sender bispedømmerrådet med dette saken på høring til berørte instanser. Høringsfrist er 15. november. Deretter vil administrasjonen utarbeide et forslag som først skal behandles i kontaktmøte (for å ivareta ansattes medbestemmelse) og deretter i bispedømmerrådet 12. desember.

Det er forutsatt at bispedømmerrådet i desember får forelagt et forslag som ikke bare oppsummerer høringsuttalelsene, men også gir en risikovurdering av eventuelle endringer både økonomisk og i forhold til arbeidsmiljøet.

Høringssspørsmål

Bispedømmerrådet vil be høringsinstansene svare på følgende spørsmål (spørsmål X gjelder kun Nore og Uvdal sokn, Tunhovd sokn og prostene i Kongsberg og Hallingdal):

- 1) Med en økonomisk innsparing på ca kr 700 000, støtter høringsinstansene at en går videre i prosessen med å legge ned Eiker prosti? Hvis ikke, hvordan begrunne at prostiet beholdes?
- 2) Dersom Eiker prosti skal legges ned, er det best å dele prostiet slik at soknene i Øvre Eiker går til Kongsberg og de andre til Ringerike, eller bør hele prostiet slås sammen med Kongsberg? Finnes det eventuelt andre alternativer?
- 3) Hva vil konsekvensene være for fellesråd og menighetsråd i dagens Eiker prosti dersom disse får tilhørighet til et annet prosti?
- 4) Hva vil konsekvensene være for ansatte i dagens Eiker dersom prostiet legges ned og de ansatte får tilhørighet til et annet prosti?
- 5) Støtter høringsinstansene forslaget om å flytte Tunhovd sokn og Nore og Uvdal sokn fra Kongsberg til Hallingdal prosti og hva er i så fall begrunnelsen for flytting/ikke flytting?

Høringssvar sendes Tunsberg bispedømmeråd: tunsberg.bispedomme@kirken.no

Med vennlig hilsen

Lill Tone Grahl-Jacobsen
bispedømmerådsleder

Eigil Morvik
stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Rapport prostistruktur

Mottakere:
Menighetsråd og fellesråd i Eiker,
Kongsberg og Hallingdal prosti
Prostene i Eiker, Kongsberg og Hallingdal
prosti
Leder av PF og TeoLOgene i Tunsberg